

ИЗВЈЕШТАЈ

*о оцјени подобности студента, теме и испуњеност услова за
менторство за израду докторске дисертације / докторског
умјетничког рада¹*

1. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Орган који је именовео комисију: Научно – наставно веће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци

Датум именовања комисије: 16.06.2025

Број одлуке: 08/3.866-6/25

Чланови комисије²:

1.	Кошарац Бисерка	Редовни професор
	Презиме и име	Звање
	Посебне социологије	
	Научно поље и ужа научна/умјетничка област	
	Филозофски факултет, Универзитет у Источном Сарајеву	председник
	Установа у којој је запослен/а	Функција у комисији
2.	Тодоровић Драган	Редовни професор
	Презиме и име	Звање
	Теоријска социологија	
	Научно поље и ужа научна/умјетничка област	
	Филозофски факултет, Универзитет у Нишу	члан
	Установа у којој је запослен/а	Функција у комисији
3.	Пешић Јелена	доцент
	Презиме и име	Звање

¹ У даљем тексту „дисертација / умјетнички рад”.

² Чланови Комисије морају испуњавати минималне услове у складу са чланом 31 [Правила студирања на трећем циклусу студија од септембра 2022. године](#) и чланом 3 [Правила о измјенама и допунама Правила студирања на трећем циклусу студија од фебруара 2023. године](#).

Теоријска социологија	
Научно поље и ужа научна/умјетничка област	
Филозофски факултет, Универзитет у Београду	члан
Установа у којој је запослен/а	Функција у комисији

2. ПОДАЦИ О СТУДЕНТУ

Име, име једног родитеља, презиме: Душанка (Перо и Милена) Слијепчевић

Датум рођења: 13.05.1992.

Мјесто и држава рођења: Требиње – Република Српска, Босна и Херцеговина

2.1. Студије првог циклуса или основне студије или интегрисане студије

Година уписа:	2011/2012.	Година завршетка:	17.09.2015	Просјечна оцјена током студија:	9,31
---------------	------------	-------------------	------------	---------------------------------	------

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/Академија: Факултет политичких наука

Студијски програм: Социологија

Стечено звање: Дипломирани социолог (240 ЕЦТС)

2.2. Студије другог циклуса или мастер студије

Година уписа:	2016/2017.	Година завршетка:	02.12.2019.	Просјечна оцјена током студија:	10,00
---------------	------------	-------------------	-------------	---------------------------------	-------

Универзитет: Универзитет у Бањој Луци

Факултет/Академија: Факултет политичких наука

Студијски програм: Социологија

Назив завршног рада другог циклуса или мастер тезе, датум одбране:

Конзумеризам као тотална друштвена појава, 02.12.2019.

Ужа научна/умјетничка област завршног рада другог циклуса или мастер тезе:

Теоријска социологија

Стечено звање: Мастер социологије (300 ЕЦТС)

2.3. Студије трећег циклуса					
Година уписа:	2022.	Број ECTS бодова остварених до сада:	300 + 76 ЕЦТС на докторским студијама	Просјечна оцјена током студија:	9,14
Факултет/Академија: Факултет политичких наука					
Студијски програм: Докторски студиј друштвених наука					
2.4. Приказ научних, стручних односно умјетничких радова студента					
Р. б.	Основни подаци о научном раду			Цитатна база	
Навести појединачно радове, уколико их студент има, са навођењем DOI бројева, односно концерте / снимљена дјела.					
Додати потребан број редова. Користити исти стил за навођење свих референци у 2.4.					
1.	Slijepcevic, D.; Dabrowska-Prokopowska, E.; Vejnovic, D. (2024). Social Control of Everyday Life and Political Construction of (Montenegrin) Identity, <i>European Review of Applied Sociology</i> , Vol. 17, No. 28, p. 42 - 56, DOI: https://doi.org/10.2478/eras-2024-0004			ERIH PLUS	
2.	Slijepcevic, D.; Vilic, D. (2023). Gender (in)equality in (European) Society. <i>Technium Social Sciences Journal</i> , 47(1), p. 339-354, DOI: https://doi.org/10.47577/tssj.v47i1.9391			DOAJ	
3.	Slijepčević, D.; Dąbrowska-Prokopowska, E.; Vejnović, D. (2023). Demokracja konsocjalna i zielony konsumpcjonizm w aspekcie funkcji społeczeństwa prulalistycznego/Consociational democracy and green consumerism in function of the plural society. <i>Doctrina. Studia społeczno-Polityczne</i> 20(20), 127 – 149 ERIH PLUS; DOI: https://doi.org/10.34739/doc.2023.20.07			ERIH PLUS	
4.	Слијепчевић, Д. (2023). Конзумеризам и климатске промјене: Од еколошких девијација и зеленог конзумеризма до одрживог развоја у: Зборник радова VIII Међународне научне конференције „Друштвене девијације“ – Право на здравље и образовање – Универзална људска права, Центар модерних знања, Бањалука, 2023, 597 – 611. DOI: 10.7251/ZCMZ0123597S			CEEOL	
5.	Slijepcevic, D. (2022). Theoretical Conceptualisations of Identity: On the False Problem of Non-complementarity of Collective and Personal Identity, <i>Sprin Journal of Arts, Humanities and Social Sciences</i> , 2(11), 01–12. DOI: https://doi.org/10.55559/sjahss.v2i11.178			DOAJ	
Оцјена релевантности научне, стручне односно умјетничке активности студента за предложену тему дисертације / умјетничког рада:					
Кандидаткиња Душанка Слијепчевић се током своје научне каријере континуирано бави проблемима образовања у савременом друштву, еко-образовања, конзумеризма и другим					

повезаним темама релевантним за предмет дисертације. До сада је објавила преко тридесет научних радова.

Да ли студент испуњава прописане услове?

☒ ДА

☐ НЕ

3. ПОДАЦИ О ПРВОМ МЕНТОРУ

Име и презиме: Исидора Јарић

Академско звање: редовни професор

Научно поље и ужа научна/умјетничка област: Друштвене науке, Социологија, Теоријска социологија

Матична институција стицања избора у звање: Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Биографија (до 300 ријечи):

Проф. др Исидора Јарић, доктор је социолошких наука и редовна професорка Одељења за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, на коме је дипломирала (са темом „Анализа односа полова и садржаја полних улога у социјализаторским обрасцима основношколских уџбеника из матерњег језика на територији Србије“) и докторирала 2012. године (са темом „Јавни и скривени курикулуми средњошколске наставе социологије: Образовне реформе у Србији (1960-2006)“).

Магистрирала је на заједничком MPhil програму Централноевропског Универзитета и Отвореног Универзитета (Open University) из Лондона на департману Род и култура (Gender and Culture), одбравивши тезу под насловом: 'The Construction of Hegemonic Female Gender Roles in the Process of Societal Deconstruction: Women's Magazine Bazar (Serbia 1979-1999)'/Конструкција хегемоних женских родних улога у процесу друштвене деконструкције: Женски часопис Базар (Србија 1979 – 1999).

Ауторка је три научне монографије

1. Јавни и скривени курикулуми (Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2014),
2. Родитељство под ризиком (Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Београд, 2017)
3. Образовање за саосећање (Научно друштво за историју здравствене културе и Центар за сарадњу са ЕУ, Филозофски факултет Универзитет у Београду, 2022

Коауторка је четири књиге:

- ❖ заједно са Загорком Голубовић књиге Култура и преображај Србије: Вредносна усмерења грађана у променама после 2000. године (Службени гласник и Res publica, Београд, 2010),
- ❖ са Мартином Вукасовић књиге Мере у образовању усмерене ка угроженом становништву: Анализа утицаја политика – скраћена верзија (Влада Републике Србије - Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Београд, 2009),
- ❖ са групом аутора књиге Млади - наша садашњост: Истраживање социјалних биографија младих (Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду и Чигоја штампа, Београд, 2012) и

❖ са Весном Јарић књиге Родна равноправност у средњем стручном образовању: Ставови и улага средњошколских наставника/ица и стручних сарадника/ица у унапређивању родне равноправности (ГИЗ ВЕТ, Београд, 2013)		
Радови из научне/умјетничке области којој припада приједлог теме дисертације / умјетничког рада:		
Р. б.	Навести појединачно радове, са навођењем DOI бројева, односно концерте / снимљена дјела. Додати потребан број редова. Користити исти стил за навођење свих референци.	Цитатна база
1.	Jarić, Isidora; Jovanović Ajzenhamer, Nataša. Fenomen amerikanizacije univerziteta: Kritički osvrt Maksa Vebera, <i>Etnoantropološki problemi/Issues in Ethnology and Anthropology</i> (2021), № 4, 1083 – 1100 https://doi.org/10.21301/eap.v16i4.4	Web of Science Core Collection
2.	Radonjić, Ognjen; Jarić, Isidora. Performanse tržišta rada u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini iz rodne perspektive, <i>Etnoantropološki problemi/Issues in Ethnology and Anthropology</i> (2015), № 1, 223 – 246 DOI: 10.21301/EAP.v10i1.12	Web of Science Core Collection
3.	Jarić, Isidora; Đerić, Miloš. Kurikulum i tržište rada: Uporedna analiza kurikularnih ishoda Studijskog programa sociologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i tržišnih kompetencija na tržištu rada, <i>Sociologija/Sociology</i> (2019), № Suppl. 1, 718-741 DOI:10.2298/SOC19S1718	Web of Science Core Collection
4.	Jarić, Isidora; Vukasović, Martina. Bolonjska reforma visokog školstva u Srbiji: Mapiranje faktora niske efikasnosti studiranja, <i>Filozofija i društvo</i> (2009), № 2, 119-151 DOI:10.2298/FID0902119J	Web of Science Core Collection
5.	Jarić, Isidora. Generation W: From the Young People's Perspective, <i>Etnoantropološki problemi/Issues in Ethnology and Anthropology</i> (2008), № 3, p. 203-221 https://doi.org/10.21301/eap.v3i3.11	Web of Science Core Collection
Да ли ментор испуњава прописане услове? ³		☒ ДА ☐ НЕ

4. ПОДАЦИ О ДРУГОМ МЕНТОРУ
Име и презиме: Душко Вејновић
Академско звање: редовни професор

³ У складу са члановима 29 и 30 [Правила студирања на трећем циклусу студија, септембра 2022. године.](#)

Научно поље и ужа научна/умјетничка област: Друштвене науке, Социологија, Теоријска социологија		
Матична институција стицања избора у звање: Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци		
Биографија другог ментора (до 300 карактера): Проф. др Душко Вејновић је рођен 16.1.1961. године у Соколишту, општина Нови Град, раније Босански Нови. Доктор је социолошких наука и редовни професор на Универзитету у Бањој Луци четрнаест (14) година из области социологије и дефендологије (науке о заштити, одбрани и безбједности). Изводи наставу на Факултету безбједносних наука, Факултету политичких наука, Факултету физичког васпитања и спорта и Шумарском факултету Универзитета у Бањој Луци. Председник је и оснивач научно-истраживачке организације Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања у Бањој Луци већ 28 година, те главни и одговорни уредник и оснивач теоријско – стручног часописа Дефендологија (на српском и енглеском језику) од 1997. године. Председник је научно-истраживачке организације Удружења наставника и сарадника Универзитета у Бањој Луци, као и предсједник Научног удружења Социолошки дискурс у Бањој Луци од 2021. године, у склопу којег је и главни и одговорни уредник научног часописа Социолошки дискурс (на српском и енглеском језику). Сарадник је више домаћих и међународних научних институција, те професор по позиву, истакнути научни и јавни радник. До сада је објавио 32 књиге, преко 130 научних радова, преко 60 стручних радова, те учествовао у реализацији преко 50 научно-истраживачких пројеката. Ко-/аутор је референтних научних монографија: Vejnović, D.; Biočanin, R. (2024). <i>Upravljanje nuklearnim otpadom</i>. Banja Luka: Evropski defendologija centar. Biočanin, R.; Vejnović, D. (2024). <i>Primijenjena ekologija</i>. Banja Luka: Evropski defendologija centar.		
Радови из научне/умјетничке области којој припада приједлог теме докторске дисертације:		
Р. б.	Навести појединачно радове са навођењем DOI бројева, односно концерте / снимљена дјела. Додати потребан број редова. Користити исти стил за навођење свих референци.	Цитатна база
1.	Vejnovic, Dusko; Lalic, Velibor. Community Policing in a Changing World: A Case Study of Bosnia and Herzegovina, <i>Police Practice and Research</i> (2005), № 4, p. 363-373; DOI: 10.1080/15614260500293994	Web of Science Core Collection
2.	Vejnovic, Dusko; Stojanovic, Vladimir; Trivanovic, Boris, Bosnia and Herzegovina - State, or a specter for shady business. <i>Sociological Discourse</i> (2020), Vol. 10, No. 20, p. 29 – 44, DOI: 10.7251/SOCEN2120029V	ERIH PLUS
3.	Vejnovic, Dusko; Stojanovic, Vladimir; Trivanovic, Boris, Bosnia and Herzegovina - State, or a specter for shady business. <i>Sociological Discourse</i> (2020), Vol. 10, No. 20, p. 29 – 44; DOI 10.7251/SOCEN2120029V	ERIH PLUS
4.	Душко Вејновић, Теорија транзиције и друштвена криза, <i>Социолошки преглед</i> , Вол. 38 (2004), Бр. 1–2, 37–44; DOI: 10.5937/socpreg0402037V	CEEOL

5.	Vejnovic, Dusko; Armand French, Laurence. We must protect, secure and defend the Republic of Srpska – Unity now or never, <i>Defendologija</i> (2017), Vol. 4, No. 39-40, 77 – 85. DOI: 10.7251/DEFEN1740005V	CEEOL
Да ли други ментор испуњава прописане услове? ⁴		☒ ДА ☐ НЕ

5. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ТЕМЕ И ПРОГРАМА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ / УМЈЕТНИЧКОГ РАДА⁵

Орган који је именовео комисију: Научно – наставно веће Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци

Датум именовања комисије: 16.06.2025.

Број одлуке: 08/3.866-6/25

Навести титулу, име и презиме, институција чланова комисије

1. **проф. др Бисерка Кошарац** – редовни професор уже научне области Посебне социологије Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву; председник Комисије
2. **проф. др Драган Тодоровић** – редовни професор уже научне области Теоријска социологија Филозофског факултета Универзитета у Нишу, члан
3. **доц. др Јелена Пешић** – доцент уже научне области Теоријска социологија Филозофског факултета Универзитета у Београду; члан

Јавном представљању присуствовао први и/или други ментор⁶

☒ ДА
 ☐ НЕ

6. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

6.1. Формулација назива дисертације / умјетничког рада: (наслова)

Еко-образовање и циркуларни развој: Пут ка еко-конзумеризму

Да ли је наслов дисертације / умјетничког рада: подобан?

☒ ДА
 ☐ НЕ

6.2. Научно поље и ужа научна/умјетничка област

Тема припада научној области Друштвене науке и научном пољу 5.4.0. Социологија односно ужој научној области Теоријска социологија.

⁴ У складу са чланом 29 или 30 [Правила студирања на трећем циклусу студија, септембра 2022. године.](#)

⁵ У складу са чланом 32 [Правила студирања на трећем циклусу студија, септембра 2022. године.](#)

⁶ У складу са чланом 32 [Правила студирања на трећем циклусу студија, септембра 2022. године.](#)

Тема захвата и социолошке поддисциплине, као што су: Општа социологија, Социологија образовања, Социологија окружења, Социјална екологија, Социологија урбаног развоја, Социологија безбиједности, Економска социологија, Социологија културе, те Социологија религије и морала.

Да ли су научно поље и ужа научна/умјетничка област исти као код првог ментора/другог ментора?

☒ ДА

☐ НЕ

6.3. Предмет истраживања

Тема докторске дисертације *Еко-образовање и циркуларни развој: пут ка еко-конзумеризму* подразумева разматрање сложеног детерминистичког сплета између еко образовања, циркуларног развоја савременог друштва и еко конзумеризма. На трагу ранијих истраживачких налаза, ово истраживање полази од претпоставке да нема циркуларне економије односно циркуларног развоја без еко-образовања, а наорочито зеленог високог образовања, које је предуслов за транзицију ка моделу еко-конзумеризма, који почива на начелима одрживог развоја. Другим речима, еко-образовање, а нарочито зелено високо образовање и еко-конзумеризам су предуслов односно покретачка снага циркуларне економије и циркуларног развоја, као кључног фактора трансформације ка одрживом развоју. У каквим се релацијама налазе наведене компоненте одрживог развоја – еко-образовање, зелено високо образовање, еко-конзумеризам и циркуларна економија, те циркуларни развој, могуће је претпоставити на темељу социолошке имажинације и предвиђеног истраживања на наведену проблематику.

Истраживачки рад на тему Еко-образовање и циркуларни развој: Пут ка еко-конзумеризму има за предмет социолошко проучавање феномена савременог друштва: еко-образовања и еко-конзумеризма, као претпоставки односно покретачких снага циркуларног развоја. Наведени феномени су у сложеном детерминистичком односу који ће се, кроз одређење проблема истраживања, настојати нарочито расветлити кроз успостављање релација између дефинисаних феномена. Еко-образовање утиче на успостављање еколошки освештене, одрживе потрошње, односно еколошки одрживих потрошачких стилова живота (еко-конзумеризма) што последично води до успостављања новог типа економије – циркуларне економије, као индикатора циркуларног развоја тј. модела урбаног развоја.

Глобални економски контекст, односно дисфункционални утицај глобализма на природу и друштво, генерише еколошку кризу, која погађа све земље света без обзира на степен њихове развијености. Имајући у виду да се генератори еколошке кризе, политичко – економски механизми глобализације и неолиберална капиталистичка логика безграничне експлоатације, ослањају на неодрживе концепте, моделе знања и здраворазумске логике које усвајамо кроз процес социјализације јасно је да постоје бројни, како рационални, интересни (корпоративни, профитни, ...), тако и ирационални, отпори овој промени. Из тог разлога чини се посебно важним инсистирати на целоживотној социјализацији садашњих и нових генерација у сагласју са одрживим теоријским концептима, моделима, вредностима, нормама и праксама које би демистификовале, деконструисале односно трансформисале постојећу, те реконструисале нову и одрживу здраворазумску, те формалну логику. У том смислу, у овом раду ће се размотрити постојеће стање и нацрт пожељне интервенције у пољу високог образовања, које би имале за циљ да сензибилишу нове генерације ученика, студената, те (еколошких) стручњака из различитих области за учешће у променама глобалне економије у економију циркуларног типа односно у друштвеним трансформацијама ка циркуларном развоју и еко-конзумеризму. Имајући све ово у виду, у раду ће бити размотрено следеће: Карактеристике, функције и дисфункције еко-образовања у релацији спрам Зелене агенде, циркуларне економије и

еко-конзументизма у друштвима Западног Балкана (БиХ, Црне Горе и Србије) у 21. веку и карактеристике, функције и дисфункције циркуларне економије, као индикатора циркуларног развоја.

Да ли је предмет истраживања релевантан и у складу са предложеним насловом?

☒ ДА

☐ НЕ

6.4. Релевантност и савременост коришћених референци и литературе са списком литературе

Кориштене су 272 релевантне и савремене литературне јединице (37 референци са WoS-а, 54 са Гугл академика и 145 из отворених база података).

Списак литературе:

1. Adam, B.; Beck, U.; Loon, J. V. (2000). The risk society and beyond: Critical issues for social theory. London. Thousand Oaks. New Delhi: Sage Publications.
2. Aithal, P. S. & Rao, P. (2016). Green Education Concepts and Strategies in Higher Education Model. International Journal of Scientific Research and Modern Education, 1(1), 793–802.
3. Angelis, R. D. (2018). Business Models in the Circular Economy: Concepts, Examples and Theory. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.
4. Angus, I. (2016). Facing the Anthropocene: Fossil Capitalism and the Crisis of the Earth System. New York: Monthly Review Press.
5. Apple, M. W.; Ball, S. J., Gandin, L. A. (2010). The Routledge International Handbook of the Sociology of Education. London & New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
6. Barašin, O. (2015). Obrazovanje u Republici Srpskoj kao motor tranzicije, u: Macanović, N.; Lalić, V. (2015). Nauka – društvo – tranzicija: Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa „Doprinos nauke razvoju društava u tranziciji”, Banja Luka: Evropski demokologija centar, str. 1037 – 1050.
7. Barry, J. (2007). Environment and Social Theory, London & New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
8. Bauman, Z. (2011). Culture in a Liquid Modern World. Cambridge, UK: Polity Press.
9. Bauman, Z. (2005). Work, consumerism, and the new poor: Zygmunt Bauman. 2nd edition. Open University Press.
10. Bauman, Z. (2011). Collateral Damage: Social Inequalities in a Global Age. Polity Press.
11. Bonini, S. & Oppenheim, J. (2008). Cultivating the Green Consumer. Stanford Social Innovation Review, 6(4), 56–61. <https://doi.org/10.48558/hyj1-2666>.
12. Borgatta, E. F.; Montgomery, R. J. V. (2000). Encyclopedia of Sociology, Second Edition, New York: Macmillan Reference USA.
13. Botsman, R. & Rogers, R. (2010). What's Mine Is Yours: The Rise of Collaborative Consumption. Harper Collins e-books.
14. Bourdieu, P. (1977). Outline of a theory of practice, Cambridge, UK: Cambridge University Press.
15. Bowers, C. A. (1993a). Education, Cultural Myths, and the Ecological Crisis: Toward Deep Changes. State University of New York Press.
16. Bowers, C. A. (1993b). Critical Essays on Education, Modernity, and the Recovery of the Ecological Imperative. Teachers College Press.
17. Bowers, C. A. (1995). Educating for an Ecologically Sustainable Culture: Rethinking Moral Education, Creativity, Intelligence, and Other Modern Orthodoxies. State University of New York Press.
18. Bowers, C. A. (1997). The Culture of Denial: Why the Environmental Movement Needs a Strategy for Reforming Universities and Public Schools. State University of New York Press.
19. Bowers, C. A. (2001). Educating for Eco-Justice and Community. University of Georgia Press.
20. Braude, L. (1974). A Sense of Sociology, London: Thomas Nelson and Sons Ltd.
21. Brebbia, C. A. (2016). Sustainable Development. Southampton, Boston: Wit Press.

22. Buckles, J. (2018). *Education, Sustainability and the Ecological Social Imaginary: Connective Education and Global Change*. Palgrave Macmillan.
23. Butin, D. W. (2005). *Teaching Social Foundations of Education*. NY: Routledge.
24. Chomsky, N.; Polychroniou, C. J.; Pollin, R. (2023). *Klimatska kriza i globalni zeleni New Deal*. Zagreb: Ljevak.
25. Connolly, J.; Prothero, A. (2008). Green Consumption: Life-politics, risk and contradictions, *Journal of Consumer Culture*, 8 (1), 117 – 145. <https://doi.org/10.1177/1469540507086422>
26. Coyle, K. (2005). *Environmental Literacy in America: What Ten Years of NEETF/Roper Research and Related Studies Say About Environmental Literacy in the U.S.* The National Environmental Education & Training Foundation.
27. Cvitković, I. (2017). *Sociološki pogledi na naciju i religiju III*. Fojnica: Štamparija Fojnica.
28. Czarniawska, B. (2014). *Social Science Research: From Field to Desk*. SAGE.
29. Dale, A.; Wathan, J.; Higgins, V. (2008). In Alasuutari, P., Bickman, L., Brannen, J., *The SAGE Handbook of Social Research Methods*, pp. 520 – 535, Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, SAGE Publications.
30. De Souza Campos, L. M.; Vázquez-Brust, D. A. (2023). *The Social Dimensions of the Circular Economy*. NY: Springer.
31. Denzin, N. K.; Lincoln, Y. S. (2018). *The SAGE Handbook of Qualitative Research*. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC, Melbourne: SAGE Publications.
32. Đurđević, G. (2020). Pogled odozdo. Ekofeminizam u obrazovanju i odgoju. U G. Đurđević & S. Marjanić (Eds.). *Ekofeminizam* (str. 255–261). Durieux.
33. Đurđević, G. (2023). *Sjene uspjeha. Eseji o obrazovanju, odgoju i kvaliteti*. Durieux.
34. Eko, U. (2000). *Kako se piše diplomski rad*. Beograd: Narodna knjiga/Alfa.
35. Environment Performance Index, <https://epi.yale.edu/epi-results/2022/component/epi>
36. European Commission. (2020). *New Consumer Agenda: Strengthening consumer resilience for sustainable recovery*. <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0696>
37. Flick, U. (2018). *The Sage Handbook of Qualitative Data Collection*. London: Sage Publications.
38. Fukuyama, F. (1989). Kraj povijesti. *The National Interest*. p. 125 – 133.
39. Gallaud, D.; Laperche, B. (2016). *Circular Economy, Industrial Ecology and Short Supply Chain*. Hoboken, USA: Wiley.
40. Giddens, A. (1971). *Capitalism and modern social theory: An analysis of the writings of Marx, Durkheim and Max Weber*, Cambridge, UK. Cambridge University Press.
41. Gidens, E. (1998). *Posledice modernosti*. Beograd: Filip Višnjić.
42. Goldsmith, E. B. (2015). *Social Influence and Sustainable Consumption*. Cham Heidelberg New York Dordrecht London: Springer.
43. Grenfell, M.; James, D.; Hodkinson, P.; Reay, D.; Robbins, D. (2005). *Bourdieu and Education: Acts of Practical Theory*. London, UK: Taylor & Francis e-Library.
44. Griffin, S. (1996). *The Eros of Everyday Life: Essays on Ecology, Gender and Society*. Doubleday.
45. Gross, M.; Heinrichs, H. (2010). *Environmental Sociology: European Perspectives and Interdisciplinary Challenges*. London & New York: Springer.
46. Harrington, A.; Marshall, B. L.; Müller, H-P. (2006). *Encyclopedia of Social Theory*. 55/73 London & New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
47. Herring, H.; Sorrell, S. (2009). *Energy Efficiency and Sustainable Consumption: The Rebound Effect*. New York: Palgrave Macmillan.
48. Hess, P. N. (2013). *Economic Growth and Sustainable Development*, London & New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
49. Hopper, P. (2006). *Living with Globalization*. Berg.
50. Hošić, M. (s. d.). *Obrazovanje za održivi razvoj (ESD) u Bosni i Hercegovini*. proMENTE newsLETTER, 2, [1–2], http://promente.net/newsletter_2.pdf

51. Jackson, P. (1994). Desk research. Kogan Page.
52. Jarić, I. (2005). U kandžama izneverenih očekivanja, *Filozofija i društvo* № 27, 75-87.
53. Jarić, I.; Đerić, M. (2019). Kurikulum i tržište rada: Upporedna analiza kurikularnih ishoda Studijskog programa sociologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i tržišnih kompetencija na tržištu rada, *Sociologija/Sociology* № Suppl. 1, 718-741.
54. Jarić, I.; Jovanović Ajzenhamer, N. (2021). Fenomen amerikanizacije univerziteta: Kritički osvrt Maksa Vebera, *Etnoantropološki problemi/Issues in Ethnology and Anthropology* № 4, 1083 – 1100.
55. Jonker, J.; Pennink, B. (2010). *The Essence of Research Methodology: A Concise Guide for Master and PhD Students in Management Science*. London; New York: Springer.
56. Kirchherr, J. & Piscicelli, L. (2019). Towards an Education for the Circular Economy (ECE): Five Teaching Principles and a Case Study. *Resources, Conservation and Recycling*, 150, 104406. <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2019.104406>
57. Klajn, N. (2022). *Svet u plamenu: Zašto nam je neophodan Zeleni nju dil*. Beograd: Fakultet za medije i komunikacije, Novi Sad: Art Print.
58. Klein, N. (2003). *Ograde i prozori: Dopisi s linija fronte spora o globalizaciji*. Zagreb: V. B.Z.: Biblioteka Tridvajedan.
59. Klein, N. (2014). *This Changes Everything: Capitalism vs. Climate*. Simon & Schuster.
60. Klein, N. (2019). *On Fire: The Burning Case for a Green New Deal*. Canada: Alfred A. Knopf Canada, p. 249; <http://grouperlavigne.free.fr/klein2019.pdf>
61. Koković, D. (2009). *Društvo i obrazovni kapital*. Novi Sad. Mediterran Publishing.
62. Kopnina, H.; Poldner, K. (2021). *Circular Economy: Challenges and Opportunities for Ethical and Sustainable Business*. NY: Routledge.
63. Kosarac, B.; Slijepcevic, D.; Vejnovic, D.; Vukovic, D. (2021). Social Sciences and Humanities Students' Experience and Attitudes on Game-based Electronic Learning in the Republic of Srpska, *e-Learning & Software for Education*, 2021, Vol. 1, p. 561 – 568, The Proceedings "Pedagogy and best practices" from The 17th International Scientific Conference, Bucharest. ADL Romania.
64. Kothari, C. R. (2004). *Research Methodology: Methods & Techniques*. New Delhi: New Age International (P) Ltd., Publishers.
65. Kuba, L.; Koking, Dž. (2004). *Metodologija izrade naučnog teksta*. Podgorica: CID, Banjaluka: Romanov.
66. Kukić, S.; Markić, B. (2006). *Metodologija društvenih znanosti: Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada*. Mostar. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru.
67. Lay, V. (2005). Integralna održivost i učenje. *Društvena istraživanja*, 3 (77), pp. 353– 377.
68. Leavy, P. (2014). *The Oxford Handbook of Qualitative Research*. New York: Oxford University Press. 56/73
69. Leavy, P. (2017). *Research Design: Quantitative, Qualitative, Mixed Methods, ArtsBased, and Community-Based, Participatory Research Approaches*, New York, London: The Guilford Press.
70. Lever-Tracy, C. (2010). *Routledge Handbook of Climate Change and Society*, London & New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
71. Lisičkin, V. A.; Šeljepin, L. A. (2014). *Globalna imperija zla*. Banja Luka. Udruženje sociologa; Beograd. Validus.
72. Liu, L.; Ramakrishna, S. (2021). *An Introduction to Circular Economy*. Singapore: Springer.
73. Macukato, M. (2022). *Ekonomija sa misijom: Ambiciozni vodič za promenu kapitalizma*. Novi Sad: Akademska knjiga.
74. Malm, A. (2015). *Fossil Capital: The Rise of Steam-Power and the Roots of Global Warming*. London and Brooklyn, NY: Verso Books.
75. Malm, A. (2018). *Fosilni kapital: Uspon parnoga pogona i korijeni globalnog zatopljenja*. Zagreb: Fraktura.

76. Mao, J.; Pei, Y.; Li, C., Xu, L. (2018). Circular Economy and Sustainable Development Enterprises. Singapore: Springer.
77. Marino C, (2014). Sustainable consumption and production in the Mediterranean area: Harmonization and Integration of Policies Recommendations. Bologna: Bononia University Press.
78. Martusewicz, R. A.; Edmundson, J.; Lupinacci, J. (2020). EcoJustice Education: Toward Diverse, Democratic, and Sustainable Communities. NY: Routledge.
79. Maslin, M. (2014). Climate change: A very short introduction. Third edition. Oxford: Oxford University Press.
80. Mills, R. (1998). Sociološka imaginacija. Beograd: Plato.
81. Mitrović, M. M. (2005). Sociologija: Osnovni pojmovi i problemi. Beograd: Pravni fakultet.
82. Motik, B., Šimleša, D. (2007). Zeleni alati za održivu revoluciju. Što čitaš.
83. Orr, D. W. (1992). Ecological Literacy: Education and the Transition to a Postmodern World. State University of New York Press.
84. Orr, D. W. (1993). The Dangers of Education. U R. Miller. (Ed.). The Renewal of Meaning in Education: Responses to the Cultural and Ecological Crisis of Our Times. Holistic Education Press.
85. Orr, D. W. (1994). Earth in Mind: On Education, Environment, and the Human Prospect. Island Press.
86. Pepić, A. (2014). Ekonomske politike lijeve orijentacije i njihova primjenjivost u Bosni i Hercegovini. Olof Palme International Center.
87. Petrović, J. (2017). Teorije socijalnog rada i društvenih devijacija kao osnov za medijaciju u socijalnom radu, u: Petrović, J.; Jovanić, G. (2017). Zbornik radova "Anomija društva i posljedice" sa druge Međunarodne naučne konferencije "Društvene devijacije". Banja Luka: Centar modernih znanja, str. 11 – 20.
88. Project Learning Tree. (s. d.). Why Environmental Education is Important. <https://www.plt.org/about-us/why-environmental-education-is-important/>
89. Radivojević, R. (1997). Sociologija nauke. Novi Sad: Tehnički fakultet Univerziteta u Novom Sadu.
90. Radonjić, O.; Jarić, I. (2015). Performanse tržišta rada u Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini iz rodne perspektive, Etnoantropološki problemi/Issues in Ethnology and Anthropology № 1, 223.
91. Radovanović, M. T. (2019). Energetska bezbednost. Univerzitet Educons.
92. Ramzy, O. & Wahieb, R. (2012). Branding the Green Education: Challenges Facing57/73 Implementation of Education for Sustainable Development in Egypt. Discourse and Communication for Sustainable Education, 3(1), pp. 83–99. <http://dx.doi.org/10.2478/v10230-012-0006-x>
93. Raworth, K. (2017). Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist. Oxford: Random House.
94. Redclift, M.; Springett, D, (2015). Routledge International Sustainable Development, New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
95. Reisch, L.; Eberle, U.; & Lorek, S. (2013). Sustainable Food Consumption: An Overview of Contemporary Issues and Policies. Sustainability: Science, Practice and Policy 9, 7- 25.
96. Roach, B., Goodwin N. & Nelson, J. (2019). Consumption and the Consumer Society. Global Development And Environment Institute at Tufts University.
97. Russ, A. (2015). Urban Environmental Education. Ithaca, NY and Washington, DC: Cornell University Civic Ecology Lab, North American Association for Environmental Education, and EECapacity project.
98. Sachdeva, S., Jordan, J. & Mazar, N. (2015). Green consumerism: moral motivations to a sustainable future. Current Opinion in Psychology, 6, 60–65. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2015.03.029>
99. Sachs, J. D. (2015). The Age of Sustainable Development. New York: Columbia University Press.
100. Saldaña, J. (2011). Fundamentals of Qualitative Research. New York: Oxford University Press.
101. Selwyn, N. (2010). The 'new' connectivities of digital education. U M. W. Apple, S. J. Ball & L. A. Gandin (Eds.). The Routledge International Handbook of the Sociology of Education (pp. 90–98). Routledge.

102. Shemelv, S. (2017). Green Economy Reader. Lectures in Ecological Economics and Sustainability. Springer Nature.
103. Simović, M. N.; Vejnović, D.; Simović, V. M. (2020). Legal and social context of (ir)responsibility – Theory and practice in Bosnia and Herzegovina. Knowledge: International Journal 43 (5), p. 933-936.
104. Slijepcevic, D. (2016). Education as a Mechanism of Social Inclusion - The Role of Education in Reducing The Risks of Social Exclusion, Sociological discourse, Vol. 6, No. 11, 81 – 96.
105. Slijepcevic, D. (2023). Functions, power and future of consumerism, International Journal of Multidisciplinary Research and Growth Evaluation, 4 (06), 582- 592.
106. Slijepcevic, D. (2023). Theoretical Conceptualisations of Identity: On the False Problem of Non-complementarity of Collective and Personal Identity, Sprin Journal of Arts, Humanities and Social Sciences, 2(11), 01–12.
107. Slijepcevic, D. (2024). U plamenu (Naomi Klajn): Teorijsko-metodološke konceptualizacije (prikaz knjige)/On fire (Naomi Klein): Theoretical and methodological conceptualizations, Perfectus AC, 1/2023., 38 - 44.
108. Slijepcevic, D.; Dabrowska – Prokopowska, E.; Vejnovic, D. (2022). Green Agenda and Green Consumerism in the Function of Plural Society in the Bosnia and Herzegovina and its Energy Security, International Scientific Journal Security & Future, Vol. VI, No. 2, 2022, 47 – 50.
109. Slijepcevic, D.; Dabrowska-Prokopowska, E.; Vejnovic, D. (2022). Green Agenda and Green Consumerism in the Function of Plural Society in the Bosnia and Herzegovina and its Energy Security, Proceedings – VI International Scientific Conference, Confsec, Year 6, Issue 1 (8), Bulgaria: Scientific Technical Union of 58/73 Mechanical Engineering Industry 4.0, 5 – 8.
110. Slijepcevic, D.; Dabrowska-Prokopowska, E.; Vejnovic, D. (2024). Social Control of Everyday Life and Political Construction of (Montenegrin) Identity, European Review of Applied Sociology, Vol. 17, No. 28, 2024, 42 – 56.
111. Slijepcevic, D.; Dabrowska-Prokopowska, E.; Vejnovic, D. The impact of digital civilization on society and the (consumer) identity of individuals. Society & "Industry 4.0". International Scientific Journal Industry 4.0 (online), Vol. VIII, No. 2, 2023, 60 –64.
112. Slijepcevic, D.; Kosarac, B.; Hadzic, A.; Crnogorac, B.; Sijakovic, I.; DabrowskaProkopowska, E.; Kovacevic, B. (2021). The Significance of Game, as a Practice, for Education: Students' Motivation For Gaming and Tendency to Games, e-Learning & Software for Education, 2021, Vol. 1, p. 569 – 578, The Proceedings 'Pedagogy and best practices' from The 17th International Scientific Conference, Bucharest. ADL Romania.
113. Slijepcevic, D.; Vilic, D. (2023). Gender (in)equality in (European) Society. Technium Social Sciences Journal, 47(1), 339-354.
114. Slijepčević, D. (2016). Obrazovanje kao mehanizam socijalnog uključivanja – Uloga obrazovanja u smanjivanju rizika od socijalne isključenosti, Sociološki diskurs, Vol. 6, No. 11, 2016, 81 – 96.
115. Slijepčević, D. (2017). Devijacije i disfunkcionalnost društva, u: zborniku radova „Anomija društva i posljedice" sa Međunarodne naučne konferencije „Društvene devijacije", Banja Luka: Centar modernih znanja, 204 – 216.
116. Slijepčević, D. (2017). Zygmunt Bauman's contribution to the discourse on a risk society, Sociological discourse, Vol. VII, No. 13 – 14, 79 – 106.
117. Slijepčević, D. (2019). Konzumerizam kao totalna društvena pojava. Master rad. Banja Luka: Fakultet političkih nauka.
118. Slijepčević, D. (2019). Teorijske konceptualizacije i izazovi (visokog) obrazovanja: Uticaji društvene transformacije na visokoškolski sistem u Bosni i Hercegovini, u: zborniku radova „Visoko obrazovanje u Republici Srpskoj - Stanje, putevi i perspektive" sa Međunarodnog naučnog skupa „Visoko obrazovanje u Republici Srpskoj - Stanje, putevi i perspektive", Banja Luka: Evropski defendologija centar, 211 –241.

119. Slijepčević, D. (2023). Religija i konzumerizam: Ka ekološko-etičkom konzumerizmu, Zbornik radova sa 16. naučno-stručnog skupa Studenti u susret nauci - StES 2023, Društvene nauke, Studenti u susret nauci - StES, 61 – 80.
120. Slijepčević, D.; Dabrowska-Prokopowska, E. (2023). Zeleno visoko obrazovanje u funkciji zelenog gospodarstva u: Međunarodni interdisciplinarni 2. Kongres Centra za interdisciplinarna istraživanja Filozofskog fakulteta Osijek: »Izazovi obrazovanja« Osijek, 3. – 5. studenog 2022. Josipović, Papo, Potlimbrzović, Izazovi obrazovanja, Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2023. 137 –170.
121. Slijepčević, D.; Dabrowska-Prokopowska, E.; Vejnović, D. (2023). The impact of digital civilization on society and the (consumer) identity of individuals in: Proceedings YEAR VIII, ISSUE 1 (11). VIII International Scientific Conference - High Technologies, Business, Society 2023. Scientific-Technical Union of Mechanical Engineering, Industry 4.0. Bulgaria, 2023, 119 – 123.
122. Slijepčević, D.; Dąbrowska-Prokopowska, E.; Vejnović, D. (2023). Demokracja konsocjalna i zielony konsumpcjonizm w aspekcie funkcji społeczeństwa prulalistycznego/Consociational democracy and green consumerism in function of the plural society. Doctrina. Studia społeczno-Polityczne 20(20), 127 – 149.
123. Slijepčević, D.; Košarac, B. (2021). Uticaj igre i gejmfikacije na unapređenje 59/73 kvaliteta života studenata, u: zborniku radova „Unapređenje kvaliteta života djece i mladih" sa šeste Međunarodne naučne konferencije „Društvene devijacije"/VI International Scientific Conference 'Improving the quality of life of children and youth', Banja Luka: Centar modernih znanja, 178 – 189.
124. Slijepčević, D.; Košarac, B.; Dabrowska-Prokopowska, E. (2022). Social Tyranny of the Majority: Tolerance of Disinformation and Freedom of Expression, Dezinformacja – Inspiracja – Społeczeństwo. Social CyberSecurity” organizowanej przez Instytut Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku, in DEZINFORMACJA – INSPIRACJA – SPOŁECZEŃSTWO: SOCIAL CYBERSECURITY, edited by Daniel Boćkowski, Ewa Dąbrowska-Prokopowska, Patrycja Goryń, Kamila Goryni, 97 – 120.
125. Slijepčević, Đ. V., Marković, D. Ž., Ilić, B. B., Ristić, Ž. L. (2013). Ekologija i ekonomija, Banja Luka. Ekonomski fakultet.
126. Smart, B. (2010). Consumer Society: Critical Issues and Environmental Consequences. SAGE Publications.
127. Smith, G. A. (1992). Education and the Environment: Learning to Live with Limits. State University of New York Press.
128. Smith, G. A. (1996). The Greening of Pedagogy: Reflections on Balancing Hope and Despair. Holistic Education Review, 9(1), 43–51.
129. Smith, G. A. (2002). Going Local. Educational Leadership, 60 (1), 30–33.
130. Solar, M. (prir.). (2017). Debata o luksuzu: Volter/Žan Žak Ruso/. Beograd: Akademska knjiga; Beograd: Institut za filozofiju i društvenu teoriju.
131. Spash, C. L. (2017). Routledge Handbook of Ecological Economics: Nature and Society, New York: Routledge, Taylor & Francis Group.
132. Speck, S. & Zoboli, R. (2017). The Green Economy in Europe: In Search for a Successful Transition. U S. Shmelev, (Ed.), Green Economy Reader. Lectures in Ecological Economics and Sustainability (str. 141–160). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-38919-6_7
133. Spring, J. (2004). How Educational Ideologies are Shaping Global Society: Intergovernmental Organizations, NGOs, and the Decline of the Nation-State. Routledge.
134. Stefanakis, A.; Nikolaou, I. (2021). Circular Economy and Sustainability: Volume 1: Management and Policy. Amsterdam: Elsevier.
135. Supek, R. (1978). Ova jedina Zemlja: Idemo li u katastrofu ili u Treću revoluciju?, drugo dopunjeno izdawe, Zagreb: SNL.

136. Szasz, A. (2012). Is Green Consumption Part of the Solution? In: Dryzek, John, S.; Norgaard, Richard, B.; Schlosberg, D. (eds.). The Oxford Handbook of Climate Change and Society. Oxford: Oxford University Press.
137. Szasz, A. (2012). Is Green Consumption Part of the Solution? In: Dryzek, John S., Norgaard, Richard B. & Schlosberg, David. (eds.). The Oxford Handbook of Climate Change and Society. Oxford. Oxford University Press.
138. Štiglic, J. (2002). Protivrečnosti globalizacije. Beograds: SEM – x.
139. Thomas, L. (2011). Religion, Consumerism and Sustainability: Paradise Lost? New York: Palgrave Macmillan.
140. Turner, B. S. (2010). The Routledge International Handbook of Globalization Studies. New York: Routledge.
141. UNESCO. (2021). UNESCO declares environmental education must be a core curriculum component by 2025. <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-declaresenvironmental-education-must-be-core-curriculum-component-2025>
142. United Nations. (1999). Profiting from Green Consumerism in Germany.60/73 Opportunities for Developing Countries in Three Sectors: Leather and Footwear, Textiles and Clothing, and Furniture. United Nations Publication.
143. Uzelac, V. (1992). Međunarodne aktivnosti i naobrazba u odnosu na okoliš. Socijalna ekologija, 1(3), pp. 407–411.
144. Vejnovic, D.; Lalic, V. (2005). Community Policing in a Changing World: A Case Study of Bosnia and Herzegovina, Police Practice and Research № 4, p. 363-373.
145. Vejnović, D. & Simić, S. (2014). Ekološka bezbjednost i socijalna ekologija. Banja Luka: Evropski defendologija centar.
146. Vejnović, D.; Koković, D. (2014). Razvoj i upravljanje ljudskim resursima: Odabrane teme. Banja Luka: Evropski defendologija centar za naučna, politička, ekonomska, socijalna, bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja, Banja Luka; Udruženje nastavnika i saradnika Univerziteta u Banjoj Luci, Banja Luka.
147. Vejnović, D.; Trivanović, B. (2022). Democracy, Culture of Dialogue, Tolerance and Ethnic Relations in Bosnia and Herzegovina, Defendology 26 (49 – 50), p. 9 – 22.
148. Vejnović, D.; Vukojević, S. (2016). Koncept političkog liberalizma kod Džona Rolsa, Defendologija 3 (37-38), 83–88.
149. Vukelić, J. (2022). Sociologija okruženja: Od teorije do prakse. Prvo izdanje. Beograd: Univerzitet u Beogradu – Filozofski fakultet; Institut za sociološka istraživanja.
150. Vukelić, J. (2022). Sociologija okruženja: Od teorije do prakse. Prvo izdanje. Beograd. Izdavač Univerzitet u Beogradu – Filozofski fakultet, Institut za sociološka istraživanja.
151. Vuković, M.; Todorović, D. (2020). Osnovi sociologije. Niš: Filozofski fakultet.
152. Vuković, S., Ćorić, G. & Lisjak, D. (2020). Priručnik za zelenu ekonomiju i zeleno preduzetništvo. FORS Montenegro - Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore.
153. Wertz, F. J.; Charmaz, K.; McMullen, L. M.; Josselson, R.; Anderson, R.; McSpadden, E. (2011). Five Ways of Doing Qualitative Analysis: Phenomenological Psychology, Grounded Theory, Discourse Analysis, Narrative Research, Intuitive Inquiry. New York, London: The Guilford Press.
154. White, R. (2004). Controversies in Environmental Sociology, Cambridge: Cambridge University Press.
155. Williams, J. (2021). Circular Cities: A revolution in urban sustainability. Routledge and credits Draught Vision Limited.
156. Woolley, M. (1992). Using statistics for desk research, Aslib Proceedings, 44 (5): pp. 227-233.
157. Yearley, S. (2005). Cultures of Environmentalism: Empirical Studies in Environmental Sociology, New York, USA: Palgrave Macmillan.

158. Zaharia, I.; Zaharia, C. (2015). The Growth of Environmentally Sustainable Consumerism, *Economics, Management, and Financial Markets*, Volume 10(2), 115–120.
159. Žiga, J. (2012). *Vrijeme (sve)politike: Iluzije savremenog ekologizma*. Sarajevo: BZK.
160. Антић, Ч.; Кеџмановић, Н. (2016). *Историја Републике Српске*. Београд: Недељник; Бањалука: Службени гласник Републике Српске.
161. Вебер, М. (1998). *Духовни рад као позив*. Нови Сад: ИК Зорана Стојановића.
162. Вејновић, Д. (2004). Теорија транзиције и друштвена криза, *Социолошки преглед* 38 (1–2), 37–44.
163. Вејновић, Д.; Слијепчевић, Д. (2023). Утицај дигиталне цивилизације на друштво и појединце: Високо-технолошка (хај-тек) култура и (не)сигурност у: *Зборник радова са треће Међународне научне конференције „Савремени изазови иб1/73 пријетње безбједности“*, Факултет безбједносних наука, Бањалука, Република Српска, Босна и Херцеговина, 217 – 241.
164. Вуковић, Ђ. (2014). *Контекст политичке културе*. Бања Лука: Факултет политичких наука.
165. Дакић, С.; Обреновић, П. (2015). *Образовање и наука Републике Српске у процесу транзиције*, у: Масановић, Н.; Lalić, V. (2015). *Nauka – društvo – tranzicija: Zbornik radova Međunarodnog naučnog skupa „Doprinos nauke razvoju društava u tranziciji“*, Banja Luka. Evropski defendologija centar, str. 1037 – 1050.
166. Диркем, Е. (1972). *О подели друштвеног рада*. Београд: Просвета Београд.
167. Мандер, Џ.; Голдсмит, Е. (2003). *Глобализација: Аргументи против*. Београд: Клио.
168. Марковић, Д. Ж. (1996). *Социјална екологија*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
169. Мидић, И. (2019). Теологија и еколошки проблеми. *Саборност* (13), 21 – 28.
170. Милорадовић, Н. (2006). Допринос Николе Тесле развоју обновљивих извора енергије и успостављању одрживог развоја: Тесла – еколошки горостас планете. *kgf* 3, 3006, BIBLID 0350–1426 (2006) 35:3 p. 27–28.
171. Милосављевић, Љ. (2008). *Подстицање слободе: Нововековна мисао о друштву*. Ниш: Филозофски факултет у Нишу.
172. Митровић, Љ. Р. (2008). *Творци нових парадигми у социологији*. Београд: Институт за политичке студије.
173. Петровић, Ј. (2013). Ка реафирмацији научних метода, приказ књиге Милосав Милосављевић, *Социјална истраживања*, Београд: Службени гласник, 2013. у: *Политеиа*, 3(6), 309 – 314.
174. Слијепчевић, Д. (2019). *Изазови друштвене трансформације постсоцијалистичке Босне и Херцеговине*, приказ књиге Брацо Ковачевић, *Заробљена држава*, Бањалука: Европски дефендологија центар. *Политеиа* 9 (18), 193 – 198.
175. Слијепчевић, Д. (2020). Од реал-социјализма до пост-социјалистичке псеудоморфозе друштва: Реминисценција (на) проф. Светозара Стојановића, приказ књиге, *Социолошки годишњак* 15, 71 – 82.
176. Слијепчевић, Д. (2021). Теоријске концептуализације тржишта, *Дефендологија МНЕ* 7 (11 – 12), 115 – 125.
177. Слијепчевић, Д. (2022). *Друштвени процес глобализације с људским лицем*. Бањалука: Европски дефендологија центар.
178. Слијепчевић, Д. (2023). *Конзумеризам и климатске промјене: Од еколошких девијација и зеленог конзумеризма до одрживог развоја у: Зборник радова VIII Међународне научне конференције „Друштвене девијације“ – Право на здравље и образовање – Универзална људска права*, Центар модерних знања, Бањалука, 597 – 611.
179. Слијепчевић, Д. (2024). *Глобализација и социо-патолошке појаве: Утицај реклама, телевизије и мас-медија на зависност потрошача у: Зборник радова са IV Међународног научног скупа „Савремени изазови и пријетње безбједности“*, Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, 2024, 205 - 228.

180. Слијепчевић, Д., Врућинић, Ж. (2022). Посљедице друштвене кризе и аномије у савременом друштву: Утицај конзумеризма и екстринзичких циљева на анксиозност и депресију младих, у: Зборнику радова „Поремећаји у понашању дјеце и младих“ са седме Међународне научне конференције „Друштвене62/73 девијације“, Бањалука: Центар модерних знања, 403 – 418.
181. Цветковић, В. Н. (2009). Социологија. Основни проблеми, појмови, приступи. Београд: Универзитет у Београду – Факултет безбедности; Београд: Службени Гласник

WoS:

182. Adams, R. (1993). Green Consumerism and the Food Industry: Further Developments, *British Food Journal* 95 (4), 9-11.
183. Al-Dubai, O.; İldem Develi, E. (2022). Green Marketing and its impact on consumerbuying behavior, *Journal of International Trade, Logistics and Law* 8 (1), 162-170.
184. Ali, M. (2021). A social practice theory perspective on green marketing initiatives andgreen purchase behavior, *Cross Cultural & Strategic Management* 28 (4), pp. 815-838.
185. Azrai, E P, Sigit1, D. V., Heryanti, E., Ichsan, I. Z., Jajomi, Y. P., Fadrikal, R. (2019). Green consumerism among students: a survey in campus, *IOP Conf. Series: Journal ofPhysics: Conf. Series* 1317, 012200.
186. Baer, H. (2023), 'Climate change and capitalism, climate dystopia, and radical climatefutures', *Journal of Australian Political Economy* 91, pp. 107-27.
187. Bratu, S. (2017). Is Green Consumerism Really an Environmentally ConsciousBehavior?, *Geopolitics, History, and International Relations* 9(2), 167–173.
188. Bulut, C.; Nazli, M.; Aydin, E.; Haque, A. Ul. (2021). The effect of environmentalconcern on conscious green consumption of post-millennials: the moderating role of greenwashing perceptions. *Young Consumers* 22 (2), 306-319.
189. Chandra Padhy, P. (2013). Green Marketing: A Strategy for Promoting Eco-Friendly Products, *Bi-annual Journal of Asian School of Business Management* VI (I).
190. Crane, D. (2010). Environmental Change and the future of consumption: Implications for consumer identity, *Anuario Filosófico* XLIII(2), 353-379.
191. Djafarova, E., Foots, Sophie. Exploring ethical consumption of generation Z: theory of planned behavior, *Young Consumers*, Vol. 23, No. 3, 2022, 413-431.
192. Fräsera, J. R.; Chungb, M.; Cheon, H. J. (2023). Ethical Consumption in the Digital Age: Analyzing Benefit Types, Temporal Distance, and Normative Factors for Gen Z, *Global Business & Finance Review* 28 (3), 50-67.
193. Freestone, O. M.; McGoldrick, P. J. (2008). Motivations of the Ethical Consumer, *Journal of Business Ethics* 79, 445–467.
194. Gupta, V. (2020). Enhancing green product purchase behavior: The role of green satisfaction and green loyalty, *International Journal of Customer Relations* 8 (1), 11-21.
195. Jahari Siti, A.; Hass, A.; Idris Izian, B.; Mathew, J. (2022). An integrated framework examining sustainable green behavior among young consumers, *Journal of Consumer Marketing*, 39/4, 333–344.
196. Jakubczak, A.; Gotowska, M. (2020). Green Consumerism vs. Greenwashing, *European Research Studies Journal* XXIII (2), 167-181.
197. Joshi, M. B.; Jambulingam, S. (2021). Green Consumerism - A Way Of Healthy And Long Life, *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education* 12 (7), 1217- 1219.
198. Kaplan, B. A.; Gelino, B. W.; Reed, D. D. (2018). A Behavioral Economic Approach to Green Consumerism: Deman for Reusable Shopping Bags. *Behavior and Social Issues* 27, 20-30.
199. Madsen A, De Silva, S. (2024). Societies with fission–fusion dynamics as complex adaptive systems: the importance of scale. *Phil. Trans. R. Soc. B* 379: 20230175. <https://doi.org/10.1098/rstb.2023.0175>

200. Mbokane, L.; Modley, L. A. (2024). Green Consumerism in Young Adults: Attitudes and Awareness in University Students in Johannesburg, South Africa. *Sustainability* 16, 1898.
201. Moisander, J.; Pesonen, S.; (2002). Narratives of sustainable ways of living: Constructing the self and the other as a green consumer, *Management Decision* 40/4, 329 – 342.
202. Muralidharan, S.; Xue, F. (2016). Personal networks as a precursor to a green future: a study of “green” consumer socialization among young millennials from India and China, *Young Consumers* 17 (3), 226-242.
203. Nutter Smith, A. (2010). The ecofetish: Green consumerism in Women’s magazines. *WSQ: Women’s Studies Quarterly* 38 (3 & 4), 66 – 83.
204. Puđak, J.; Šimac, B.; Trako Poljak, T. (2023). Pro-okolišne promjene u stilu života i potrošačkim navikama hrvatskih studenata tijekom pandemije COVID-19, *Sociologija* LXV (2), 233 – 258.
205. Robichaud, Z.; Yu, H. (2022). Do young consumers care about ethical consumption? Modelling Gen Z’s purchase intention towards fair trade coffee, *British Food Journal*, 124 (9), 2740-2760.
206. Román-Augusto, J. A., Garrido-Lecca-Vera, C., Lodeiros-Zubiria, M. L., MauricioAndia, M. (2022). Green Marketing: Drivers in the Process of Buying Green Products—The Role of Green Satisfaction, Green Trust, Green WOM and Green Perceived Value. *Sustainability* 14, 10580.
207. Sandilands, C. (1993). On ‘Green’ Consumerism: Environmental Privatization and ‘Family Values’. *Canadian Woman Studies Les Cahiers De La Femme*, Vol 13, No 3, 45 – 47.
208. Skackauskiene, I.; Vilkaite-Vaitone, N. (2023). Green Marketing and Customers’ Purchasing Behavior: A Systematic Literature Review for Future Research Agenda. *Energies*, 16, 456.
209. Spielmann, N. (2021). Green is the New White: How Virtue Motivates Green Product Purchase, *Journal of Business Ethics* 173, 759–776.
210. Titterton, A. J., Davies, C. A., Cochrane, A. C. (1996). Forty Shades of Green: A Classification of Green Consumerism in Northern Ireland. *Journal of Euromarketing*, 5(3), 43–63.
211. Tiwari, P. (2023). Influence of the Green Brand Image on the Green Word of Mouth of Millennials: a Mediation Study on Banks, *Public Organization Review*, 23: 59–78.
212. Turner, R. (2010). Discourses of Consumption in US-American Culture, *Sustainability* 2, 2279-2301.
213. Usman, B. M.; Juhl, S. K.; Khan, P. A. (2024). Fusion of green governance for sustainable development and world ecology: A tempting systematic review and bibliometric analysis, *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, Volume 10, Issue 3, September 2024, 100309.
214. Villioth, J.; Zuberbühler, K.; Newton-Fisher, N. E. (2022). Patch choice decisions by a fission–fusion forager as a test of the ecological constraints model. *Behavioral Ecology and Sociobiology* (2022) 76: 156, <https://doi.org/10.1007/s00265-022-03262-x>
215. Vojtěch et al. (2024). WildFusion: Individual Animal Identification with Calibrated Similarity Fusion. *arXiv:2408.12934*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2408.12934>
216. Wong, K. K. (2001). Taiwan’s environment, resource sustainability and green consumerism: Perceptions of University Students. *Sustainable Development* 9, 222 – 233.
217. Woodhouse, K. M. (2016). A Market Ecology, *Reviews in American History* 44, 175– 182.
218. Zaharia, C., Zaharia, I. (2014). The Greening of Consumer Culture, Economics, Management, and Financial Markets, Volume 9(1), 136–141.

Google Scholar:

1. Aleksić, I.; Vujović, T.; Arsić, Lj. (2023). Zelena i cirkularna ekonomija kao simboli brige o zaštiti životne sredine. *Ecologica*, 30 (110), 180-188.
2. Arsić, Lj.; Vučinić, I. (2022). Obnovljivi izvori energije: potencijali i trendovi u zemljama Evropske unije i Zapadnog Balkana. *Ecologica*, 29 (108), str. 476-484.

3. Bogetić, S.; Đorđević, D.; Čočkalović, D.; Đorđević, Lj.; Bakator, M. (2021). Cirkularna ekonomija i izazovi globalnog tržišta, *Ecologica*, 28 (101), 65-71.
4. Bošnjak, D.; Radanović, B.; Cero, M.; Tais, M.; Kupusović, T. Policy paper: Zelena agenda za Zapadni Balkan - Implementacija u Bosni i Hercegovini. Udruženje Pravni institut u Bosni i Hercegovini.
5. Brnjas, Z.; Drašković, B.; Grbić, V. (2016). Cirkularna ekonomija: Savremeni koncept efikasne i održive ekonomije. *Ecologica: Nauka, privreda, iskustva*, 23 (84), 685-689.
6. Čađenović, A. (2023). Prelazak sa linalne na cirkularnu ekonomiju – Početni koraci Srbije i iskustva država članica EU, *Ekonomске ideje i praksa*, Br. 50, 71 – 84.
7. Ćorović, F. (2021). Perspektiva zelenih gradova u Bosni i Hercegovini, Sarajevo: Međunarodnog centra Olof Palme.
8. Ćuk, M.; Gavrilović, A.; Gajić, D.; Lepir, Lj. (2017). Cjeloživotno učenje u kontekstu razvoja profesije socijalnog rada, *DHS* 3, 361 – 378.
9. Ćuruvija, T. (2022). Zelena agenda za Zapadni Balkan - izazovi pred Bosnom i Hercegovinom. Sui generis: naučno stručni časopis o evropskim integracijama. – ISSN 2303-517X, 9 (9), str. 31-52.
10. Đaić, V. (2022). Lüks – metastaza koncepta konzumerizma. In *Medias Res*, 11 (20), 3301-3309.
11. Đukić, N. (2012). Postsocijalna konstelacija (globalizacija neodgovornosti). *Sociološki diskurs* 2(3), 57 – 62.
12. Đukić, N. (2013). Društvo tjeskobe. *Sociološki diskurs* 3 (5), 21 – 31.
13. Džoljic, J.; Stanković, M. (2022). Global concepts for sustainable development – Green, circular and bioeconomy. *Knowledge – International Journal*, 53(3), 481–486.
14. Filipović, S.; Ignjatović, J. (2022). Ekonomski razvoj Zapadnog Balkana: Šanse i ograničenja za zelenu tranziciju, *Megatrend revija ~ Megatrend Review*, 19 (3), 167–182.
15. Holy, M. (2020). Instrumenti zelene tranzicije: Održivi razvoj, cirkularna, bioekonomija i kreativna ekonomija// Friedrich Ebert Stiftung Hrvatska.
16. Holy, M.; Geiger Zeman, M.; Zeman, Z. (2022). Zelena tranzicija i visokoškolsko obrazovanje: (Ne)vidljivost kružnog gospodarstva na državnim ekonomskim studijima u Hrvatskoj//Zbornik radova 13. konferencije o održivom razvoju. Zagreb: Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj HRPSOR, str. 37-62.
17. Ignjatović, J.; Mashović, A.; Kisin, J. (2023). The importance of circular economy development strategies in the Western Balkans region, in: Andrejević Panić, A.; Ješić, J.; Vukadinović, S. (2023). Proceedings from the Scientific Conference “Green transition in the economy - situation and perspectives”/Zbornik radova Naučne konferencije „Zelena tranzicija u privredi – stanje i perspektive“, Novi Sad, Sremska Kamenica, str. 65 – 81.
18. Janković, A. (2017). Društvena stvarnost posmatrana iz perspektive vrednosti. *Sociološka luča* 11 (2), 75 – 89.
19. Kovačević, A. (2018). Cirkularna ekonomija Europske unije (Master teza). Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera; Akademija za umjetnost i kulturu.
20. Lepir, Lj. (1991). Prikaz knjige Markov, Jurij. Genadović, (1986). Socijalna ekologija, Nauka, Novosibirsk, 172 str. u: *Revija za sociologiju - časopis Hrvatskog sociološkog društva*, 22 (1 – 2), 214 – 215.65/73
21. Lepir, Lj.; Šućur Janjetović, V.; Šćepović, D. (2023). Globalni ciljevi održivog razvoja i socijalni rad u vrijeme pandemije. *Sarajevski žurnal za društvena pitanja*, 12 (1 – 2). 41 – 56.
22. Mandarić, D.; Hunjet, A. (2023). Cirkularna ekonomija u Hrvatskoj//Knjižica sažetaka Festival znanosti: Priroda i društvo. Varaždin: Sveučilište Sjever, str. 24 – 24.
23. Marković, M.; Krstić, B.; Rađenović, T. (2020). Circular economy and sustainable development, *Economics of sustainable development*, 4 (2), 1-9.
24. Nešković, S. (2024). Zelena ekonomija i socijalna inkluzija država Zapadnog Balkana u ekološkoj strategiji Evropske unije. *Glasnik za društvene nauke*, 16 (1), 29 – 54.

25. Pejić, S.; Subotić, M. (2024). Zelena tranzicija u visokom obrazovanju – Koncepti, strategije i kompetencije, XXX Skup Trendovi razvoja: "Nastavnici i saradnici kao centar promena u visokom obrazovanju", Vrnjačka Banja, str. 212 – 215.
26. Prokić, D.; Ćurčić, Lj.; Stojić, N.; Pucarević, M.; Panin, B.; Mitić, D. L. (2023). Cirkularna ekonomija kao mehanizam za redukciju otpada od plastike, u: Andrejević Panić, A.; Ješić, J.; Vukadinović, S. (2023). Proceedings from the Scientific Conference "Green transition in the economy - situation and perspectives"/Zbornik radova Naučne konferencije „Zelena tranzicija u privredi – stanje i perspektive“, Novi Sad, Sremska Kamenica, str. 145 – 154.
27. Radivojević, A. (2018). Cirkularna Ekonomija: Implementacija i primena tehnologije u njenoj funkciji (Circular economy implementation and technology application in its function), Ekonomske ideje i praksa, Faculty of Economics and Business, University of Belgrade, Issue 28, 33-46.
28. Radoičić, J.; Arsić, Lj. (2020). Cirkularna ekonomija – putokaz ka zelenim radnim mestima. *Ecologica*, 27 (98), 332 – 338.
29. Radovanović, M.; Đurić, M. (2021). Razvoj standarda u oblasti cirkularne ekonomije. *God. 34, Br. 1, Međunarodni kongres o procesnoj industriji*, p. 193 – 204.
30. Sajić, N. (2023). Culture of Dependency and Federal Spirit in Bosnia and Herzegovina. *Foreign Policy Review*, 16 (1), 122-133.
31. Šimleša, D.; Vuković, S. (2021). Mogućnosti razvoja zelene ekonomije na području Crne Gore, Srbije, Sjeverne Makedonije, BiH i Albanije – Naša zelena budućnost. *FORS Montenegro - Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore*.
32. Slijepčević, D.; Dabrowska – Prokopowska, E. (2023). Zeleno visoko obrazovanje u funkciji zelenog gospodarstva, p. 137 – 170.
33. Trninić, D. (2009). Globalisation as a Precursor to the Revivalism of Religion, in: Gavrilović, D. Revitalization of religion – Theoretical and comparative approaches. *YSSSR Annuual – Year XVI XVI Annual International YSSSR Conference Revitalization of Religion – Theoretical and Comparative Approaches*, str. 31 – 38. Niš: Yugoslav Society for the Scientific Study of Religion.
34. Trninić, D. (2021). Kvalitet života i svakodnevne navike studenata. *Mentalno zdravlje i kvalitet svakodnevnog života studenata u Republici Srpskoj*, str. 35 - 60, Istočno Sarajevo: Sociološko društvo Republike Srpske.
35. Vićentijević, K. (2023). Održivost i cirkularna ekonomija, No. 9: Zbornik radova MES.
36. Vinšalek Stipić, V. (2017). Cirkularna ekonomija kao pokretač za razvoj gospodarstva i smanjenje utjecaja krize//Dani kriznog upravljanja. *Velika Gorica: Veleučilište Velika Gorica*, str. 722 – 734.
37. Vukadinović, P. (2018). Ekologija između linearne i cirkularne ekonomije. *Ecologica*, 24 (90), 231-236.
38. Vukadinović, S.; Andrejević Panić, A.; Ješić, J. (2023). Zelena tranzicija, tržište rada i inflacija u Republici Srbiji, u: Andrejević Panić, A.; Ješić, J.; Vukadinović, S. (2023). Proceedings from the Scientific Conference "Green transition in the economy - situation66/73 and perspectives"/Zbornik radova Naučne konferencije „Zelena tranzicija u privredi – stanje i perspektive“, Novi Sad, Sremska Kamenica, str. 118 – 126.
39. Ђукић, Н. (2012). Друштвена улога медија: Контрола друштвене реалности. *Политеиа* 2 (4), 229 – 246.
40. Ђукић, Н. (2013). Секуларизација као инструмент социјалне контроле. *Политеиа* 3 (6), 155 – 176.
41. Ерић, О.; Куртеш, С.; Амићић, С. (2023). Зелена економија и климатска неутралност. у: Илић, П.; Говедар, З.; Пржуљ, Н. (ур.). (2023). Животна средина. Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, Монографија LV, Vol. 9, No. 9, *Environment*, 553–577.
42. Перић – Ромић, Р. (2017). Потреба одрживости друштвених и хуманистичких наука у свјетлу друштвених промјена: Осврт на социологију. *Социолошки годишњак*, 12 (1840-1538), стр. 5 – 19.
43. Перић – Ромић, Р. (2021). Апликативност социолошких сазнања – Између конвенционалне и примијењене социологије. *Социолошки годишњак*, 16 (1840- 1538), 7- 21.

44. Симовић, В. (2011). Културно-историјски контекст постдејтонске Босне и Херцеговине као не/могуће државе. *Политеиа* 1 (2), стр. 333-349.
45. Симовић, В. (2022). Европске интеграције Босне и и Херцеговине и логика консоцијализма. *Социолошки годишњак* 17, стр. 49 – 64.
46. Симовић, В.; Будимир, Ж. (2023). Европска унија и Босна и Херцеговина. Прилог изучавању политике у плуралним друштвима. *Српска политичка мисао*, 82(4), стр. 307-325.
47. Трнинић, Д. (2016). Култура (ни)је важна: Културализам као доминантна савремена парадигма. *Политеиа* 11, 55 – 73.
48. Savanović, A. (2011). *Slijepa ulica prosvjetiteljstva*, *Politeia* 1, str. 13 – 44.
49. Савановић, А. (2012). Анекс 4 – консоцијацијски или већинско-демократски устав, *Српска правна мисао*, 18 (45), 19 – 36.
50. Савановић, А. (2009). Економска криза као криза политичке парадигме, *Акта економика*, 7 (11), 107 – 125.
51. Ђурашиновић, П. (2003). Транзиција друштва – Хрестоматија. Бања Лука: Графид.
52. Ilić, R. (2000). *Opšta naučna teorija (naučni svjetonazor)*. Banjaluka: Oslobođenje.
53. Волерстин, И. (2004). Опадање америчке моћи. ЦИД: Подгорица.
54. Волерстин, И. (2005). После либерализма. Београд: Службени гласник.

Да ли су коришћена литература и референце релевантне у погледу обима, садржаја и савремености.

☒ ДА

☐ НЕ

6.5. Циљеви истраживања

Научни циљеви истраживања су:

- 1) дескрипција еко-образовања, циркуларног развоја, циркуларне економије и еко-конзумеризма на основу свот анализе;
 - 2) класификација и типологизација научно-стручне литературе и приступа о феноменима који су предмет дисертације; класификација и дескрипција функција и дисфункција феномена;
 - 3) разумевање разлога, мотива (друштвено-историјских околности) настанка и облика испољавања ових феномена кроз историју
 - 4) утврђивање релација феномена еко образовања, циркуларног развоја савременог друштва и еко конзумеризма с другим феноменима у друштвеном систему, догађајима који им претходе и који потенцијално погодују њиховом настанку;
 - 5) предикција развоја циркуларне економије и циркуларног развоја у будућности, у случају постојања услова који их омогућавају (еко-образовања и еко-конзумеризма), изазваних доминацијом идеја одрживог развоја и постматеријалистичких вредности; прогнозирање начина премошћавања потенцијалних слабости и ризика у вези са истраживаним феноменима
- Друштвено-економски циљ истраживања категорисан је под шифром: 13.5 ИП у области друштвених наука. У питању су друштвени циљеви:

- Анализирати и илустровати феномене адекватним примерима ради приближавања идеја из теоријског дискурса;
- Истражити феномене еко-образовања, циркуларне економије и еко-конзумеризма да би се унапредила знања о савременом друштву;
- Синтетисати ауторска искуства проучавања друштвених феномена (посебно феномена конзумеризма од 2016. године;
- Пронаћи релевантне индикаторе феномена, нпр. секундарне статистичке податке националних и интернационалних организација;
- Научно-популарно објаснити феномене студентима, академској и широј публици;

• Популаризовати дијалог о друштвеној трансформацији пост-социјалистичких друштава на Западном Балкану у 21. веку; • Интегрисати макро- и микро- приступе феноменима.		
Да ли су циљеви истраживања јасно дефинисани и усклађени са предметом истраживања?	☒ ДА	☐ НЕ
6.6. Хипотеза истраживања: главна и помоћне хипотезе⁷		
Главна хипотеза је: Еко-образовање и еко-конзумеризам су предуслов циркуларне економије, као индикатора циркуларног развоја. Помоћне хипотезе су да: 1. еко-образовање, путем изградње циркуларног хабитуса и промоције еко-конзумеризма, доприноси циркуларној економији и циркуларном развоју (градова) БиХ, ЦГ и Србије у 21. веку; 2. еко-конзумеризам, као еколошки прихватљива и рафинисана култура потрошње, доприноси превенцији контаминације материјалне и духовне средине човека и изградњи циркуларне економије и циркуларног развоја у БиХ, ЦГ и Србији у 21. веку; 3. циркуларна економија, као основа циркуларног и инклузивног развоја, доприноси формирању еко-меритократије и ефикаснијем еко-управљању на основу принципа смањења, рециклирања и поновне употребе отпада у БиХ, ЦГ и Србији у 21. веку;		
Да ли је хипотеза истраживања јасно дефинисана?	☒ ДА	☐ НЕ
6.7. Очекивани резултати		
Очекивани резултати се огледају у следећем: проширење фонда научних сазнања о проблемима еко-образовања, циркуларне економије и еко-конзумеризма; разумевање и објашњење поменутих феномена, верификација постојећих теоријских приступа, стварање појмовно-категоријалног социолошког апарата (еко-конзумеризам, еко-образовање, циркуларна економија, циркуларни развој, еко-меритократија, еко-иновације), провера теоријског приступа кроз операционализацију и емпијско истраживање, као и могућност креирања курикулума/силабуса о одрживом развоју и циркуларној економији у образовању социолога. Добијени резултати могу наћи примену у настави на универзитетима и другим нивоима образовања, као основа за друга истраживања и као препоруке за ангажман владиног и невладиног сектора у креирању јавних политика које би допринеле одрживом развоју.		
Да ли је образложен научни/ умјетнички значај и/или потенцијална примјена очекиваних резултата?	☒ ДА	☐ НЕ
6.8. План рада и временска динамика		
Кад је реч о плану истраживања, истраживање је прошло фазу избора теме односно предмета истраживања, као и фазу прегледа постојеће литературе о теми, те фазу прецизирања истраживачког проблема односно хипотеза. Утврђен је и план истраживања односно избор		

⁷ Попуњава се само за научни докторат.

истраживачких метода и техника, а још је преостало да се сакупи емпиријски материјал, ради анализе, интерпретације и извођења закључака.		
Да ли су предложени одговарајући план рада и временска динамика израде дисертације?	☒ ДА	☐ НЕ
6.9. Материјал и методологија рада Користиће се опште и посебне научне методе: метода триангулације; дијалектичка метода; анализа и синтеза; дедукција и индукција и метода доказивања. Кад је реч о емпиријским подацима и сакупљачким техникама, ради спровођења три студије случаја високог образовања у РС, ЦГ и Србији у 21. веку биће кориштене 4 врсте емпиријских података: 1) законодавни акти којим асе регулише високо образовање и заштита животне средине; 2) подаци о семинарима, радионицама и сличним (ван)-наставним садржајима на еколошке и теме одрживог развоја са веб страница друштвено-хуманистичких факултета селектованих универзитета; 3) јавни курикулум студијских програма тих факултета и 4) наративне позиције кључних актера у Републици Српској (креатора јавних политика, експерата из области религије, економије и еколошке безбедности, те активиста из организација цивилног друштва). Релевантни документи ће се анализирати уз помоћ квантитативне и квалитативне анализе садржаја и анализе дискурса како би се установила усклађеност законодавстава на националном и наднационалном нивоу, те открила видљивост или невидљивост наставних предмета односно тема из области одрживог развоја, а на кључне речи еко-образовање, циркуларна економија и еко-конзумеризам. Од друштвених актера (представници надлежних министарства, представници цивилног сектора, експерти за поменуте области)) подаци ће се прикупити методом испитивања односно разговора, путем полу-структурисаних продубљених интервјуа. За разумевање наративних позиција друштвених актера (министара, менаџера, експерата) користиће се конверзацијска анализа да би се утврдили правци стратешких деловања. Историографски метод односно компаративна анализа ће се користити за сагледавање предности и недостатака истраживаних феномена, те за разумевање трансформације односно сукцесије конзумеризма од простог облика ка еколошки прихватљивом. Метод ће се користити и за утврђивање узрочних веза између еко-образовања, циркуларне економије и еко-конзумеризма, као и међу појавама које им претходе (фосилни капитализам, климатске промене и сл.). На макро-нивоу анализе, користиће се секундарни статистички подаци из званичних статистичких националних односно интернационалних организација (о порасту глобалне средње температуре, о степену еколошке ефикасности Западног Балкана, о степену ЦО2 емисија земаља Западног Балкана) као индикатори еколошких проблема. У ту сврху ће се користити и деск истраживање апстрахованих библиографских јединица и релевантних база отворених података, попут: Евростата, Галуповог института, Светског института за ресурсе, Републичког статистичког завода, Индекса глобализације, Индекса еколошке ефикасности и сл. Узорак истраживања чине 4 државна универзитета у БиХ, ЦГ и Србији: 2 из Р. Српске (УНИБЛ и Универзитет у Источном Сарајеву), 1 из ЦГ (Универзитет Црне Горе у Подгорици) и 1 из Србије (Универзитет у БГ).		
Да ли су предвиђени материјал и методологија рада одговарајући?	☒ ДА	☐ НЕ

6.10. Мјесто, лабораторија и опрема за експериментални рад⁸		
Да ли су предвиђени одговарајуће мјесто, лабораторија и опрема за експериментални рад?	☐ ДА	☐ НЕ
Да ли је планирана сарадња са другим институцијама у земљи и иностранству?	☐ ДА	☐ НЕ
Да ли је тема подобна?	☒ ДА	☐ НЕ

6. ЗАКЉУЧАК		
Да ли студент испуњава прописане услове?	☒ ДА	☐ НЕ
Да ли је тема подобна?	☒ ДА	☐ НЕ
Да ли први ментор испуњава прописане услове?	☒ ДА	☐ НЕ
Да ли други ментор испуњава прописане услове?	☒ ДА	☐ НЕ

Мјесто и датум: Источно Сарајево, Београд, Ниш, 20.08.2025.

Проф. др Бисерка Кошарац, редовни
професор, Филозофски факултет
Универзитета у Источном Сарајеву, с.р.
Предсједник комисије

Проф. др Драган Тодоровић, редовни
професор, Филозофски факултет
Универзитета у Нишу, с.р.
Члан

Доц. Др Јелена Пешић, доцент,
Филозофски факултет Универзитета у
Београду, с.р.
Члан

⁸ Попуњава се само за научни докторат.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ: Члан комисије који не жели да потпише извјештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије дужан је да у извјештај унесе образложење, то јест разлоге због којих не жели да потпише извјештај.

У прилогу извјештаја доставити:

1. Одлука Умјетничко-научно-наставног / научно-наставног вијећа чланице Универзитета о именовању комисије за оцјену подобности студента, теме и испуњеност услова за менторство;
2. Одлука Умјетничко-научно-наставног / научно-наставног вијећа чланице Универзитета о усвајању извјештаја комисије за оцјену подобности студента, теме и испуњеност услова за менторство;
3. Пријава приједлога теме докторске дисертације – Образац 1;
4. Извјештај комисије за оцјену подобности студента, теме и испуњеност услова за менторство – Образац 2.